

Sivil Global Zirvesi | Uluslararası Akdeniz Kongresi | Açılış Konuşması

Büyükelçi Yiğit ALPOĞAN

TASAM tarafında Sivil Global Diplomasi Zirvesi çerçevesinde ilk defa düzenlenen Uluslararası Akdeniz Kongresi'ni fevkalade zamanlı ve yerinde bulduğumu ifade etmek isterim.

Kongre'nin, Akdeniz bölgesindeki bütünleşme çabaları ışığında bugüne kadar sağlanan gelişmelerin bir analizinin yapılmasına imkan vermesini temenni ediyorum.

Bildiğiniz üzere, Akdeniz'de işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla 1995 yılında Barcelona Süreci olarak da bilinen Avrupa-Akdeniz Ortaklığı (EUROMED) hayata geçirilmiştir.

Bu oluşumun temeli üzerine, 13 Temmuz 2008 tarihinde Paris'te düzenlenen Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'yle, siyasi diyalog ve ekonomiden sosyal ve kültürel alanlara uzanan geniş bir yelpazeyi kapsayan bir işbirliği platformu olarak Akdeniz için Birlik (AiB) kurulmuştur.

AiB, EUROMED hedefleri ile müktesebatını teyit ederek, demokrasi, insan hakları ve temel özgürlüklere saygı ve Avrupa-Akdeniz bölgesinde kültürler arası diyalogun desteklenmesi ilkeleri çerçevesinde, bölgede barış, istikrar, güvenlik ve ortak ekonomik refah alanı tesis edilmesini teşvik etmeyi ve bölgesel bütünleşme ve uyum potansiyelini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu kongre ile, birbirini tamamlayan bu iki süreçte kaydedilen gelişmelerin irdelenmesinin yerinde olacağını düşünüyorum.

Hiç şüphesiz ki, sözkonusu girişimler sonucunda Akdeniz bölgesindeki sosyo-ekonomik kalkınma alanında birçok başarı kazanılmıştır. Bununla beraber, ne yazık ki edinilen kazanımların yeterli düzeyde olduğunu söylemek mümkün değildir.

Nitekim, Kongre süresince ayrıca incelenecek olmakla birlikte, göze çarpan bazı hususları ve sayısal verileri sırf misal olmaları kabilinden burada dikkatinize getirmek istiyorum.

Gençlerin işgücüne katılımı:

- Akdeniz bölgesindeki %28'lik genç işsizliği oranı dünyadaki en yüksek oranlardan biridir.
- Her yıl 2,8 milyon genç iş dünyasına girmektedir.
- Bölge genelinde, ülke nüfuslarının yaklaşık %20'si ulusal fakirlik sınırının altında yaşamakta, bazı ülkelerde kentsel fakirlik oranı %35'i geçmektedir.

Kadının güçlendirilmesi:

- Akdeniz bölgesi dünyadaki en yüksek kadın işsizliği oranlarına sahiptir.
- Akdeniz bölgesindeki kadınların sadece % 25'i iş gücü piyasındadır. Diğer bölgelerde bu oran %50'den fazladır.
- Akdeniz bölgesinde kadınlara erkeklere kıyasla %10 ila % 40 arasındaki oranlarla daha az kazanmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma, çevre, kentsel kalkınma:

- Her yıl Akdeniz'e 650 milyon ton atık su bırakılmaktadır. Akdeniz'in suları ancak her 80-90 yılda bir yenilenmektedir.
- 2030 yılında Akdeniz bölgesindeki nüfusun %80'i mevcut toprağın %10'unda yaşayacaktır.
- Karbondioksit salınımının ikiye katlanması beklenmektedir. Akdeniz bölgesi, konut ve kentsel hizmetlere olan ihtiyacın kuvvetli bir şekilde arttığı hızlı bir kentsel büyüme döneminde geçmektedir. Önümüzdeki 20 yıl içinde bölgedeki kentsel altyapı yatırımları için 60 milyar Avro'luk fona ihtiyaç duyulacaktır.

Ticaret:

- Akdeniz bölgesi, ticaret akışının düşük seviyede sürmesine neden olan zayıf bir ulaştırma altyapısına sahiptir. Bölgedeki ticaretin %90'ı AB ülkeleri arasında, %9'u AB ile güney ve Doğu Akdeniz ülkeleri arasında, sadece %1'i Güney ve Doğu Akdeniz ülkeleri arasında cereyan etmektedir.
- Güney ve Doğu Akdeniz ülkeleri limanları ile Akdeniz'deki AB limanları arasındaki deniz taşımacılığı toplam kargo trafiğinin %7'sine tekabül ederken, bu oran Güney ve Doğu Akdeniz limanları arasında sadece %1'dir.

AiB çalışmalarına ilaveten, özellikle Arap Baharıyla Arap halklarının demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, temel hak ve özgürlüklerin temin edilmesi konusunda gösterdikleri istek ve iradeye rağmen, son dönemde artış gösteren göç dalgalarının da ortaya koyduğu gibi Akdeniz'in güneyinde bulunan halkların sosyo-ekonomik gelişmeden memnun olmadığı ve daha fazlasının başarılmasına ihtiyaç duyulduğu aşikardır.

Bu itibarla, TASAM'ın düzenlemiş olduğu Akdeniz Kongresi'ni isabetli bir girişim olarak görüyorum.

Dileğim, bu Kongre'de yapılacak konuşma ve tartışmalar ışığında ortaya çıkabilecek fikirlerin Akdeniz halklarının refah ve mutluluğuna önemli katkılar getirebilmesidir.